

багатьох країнах – на медичну допомогу. Ці фонди є державною власністю і спрямовані на фінансування соціальних потреб держави.

Джерела та література

1. Роль В. Ф., Сергієнко В. В., Попова С. М. Фінансове право: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2011. 392 с.
2. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси. 2-ге вид. Київ: Атіка, 2002. 368 с.
3. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 26.06.1997 р. № 400/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1997. № 37. Ст. 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97-вр> (дата звернення: 19.10.2020).
4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1999. № 46–47. Ст. 403. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14> (дата звернення: 19.10.2020).
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2000. № 22. Ст. 171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14> (дата звернення: 19.10.2020).
6. Про затвердження Статуту Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України: Фонд соцстраху нещасн. випадків; Постанова, Статут від 18.04.2000 р. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0004583-00> (дата звернення: 19.10.2020).
7. Деренська Я. М. Позабюджетні фонди. *Фармацевтична енциклопедія*. URL: <https://www.Pharmencyclopedia.com.ua/article/869/pozabyudzhetni-fondi> (дата звернення: 19.10.2020).

Безтелесна Л. – д. е. н., проф.;
Любовська М. – студентка
 Національний університет водного
 господарства та природокористу-
 вання, м. Рівне, Україна

Конфлікт як ресурс та інструмент підвищення надійності персоналу в компанії

У ринкових умовах компанії мають бути конкурентоспроможними. Звісно, що конкурентоспроможність компанії – результат сукупної діяльності її персоналу. Персонал компанії, який виконує роботу або завдання успішно, на будь-якому необхідному рівні роботи системи протягом потрібного проміжку часу, ідентифікується як надійний [1]. Проте, функціонування як компанії, а, відтак, і її персоналу, стикаються з викликами як внутрішнього, так і зовнішнього середовища. Вважаємо, що на всі зовнішні та внутрішні виклики мають реагувати менеджери і їх трансформувати у нові можливості. Цей процес є надто складним, а тому досить часто супроводжується конфліктами, що виникають у трудових колективах.

Наукові дослідження давно точаться у царині конфліктології до яких долучаються й вчені економісти, які уже розробили моделі виявлення конфліктів, класифікації, джерела виникнення, фактори впливу та методи уникнення конфліктів, а також зниження їх рівня.

Привертає увагу робота [2], у якій автор акцентує увагу на управлінських конфліктах, що виникають у машинобудуванні. Саме у цій роботі зазначається, вискоєфективним у практичній діяльності є підхід, запропонований В. Лінкольном. Він пропонує усі види управлінських конфліктів за причинами виникнення поділяти на такі групи: інформаційні, поведінкові, відносин, цінностей і структурні [3]. Абсолютно не заперечуючи цінності такої класифікації саме управлінських конфліктів, вважаємо, що конфлікти виникають і на інших ієрархічних рівнях у компаніях, а головним для менеджерів є з'ясування предмету конфлікту. У світовій практиці для ведення бізнесу і забезпечення надійності персоналу у процесі врегулювання конфліктів застосовують технологію медіації, залучаючи третю сторону.

Процес врегулювання конфлікту медіатор розпочинає із з'ясування типу конфлікту. Медіатори наголошують, що існують конструктивні – це ті, що виявленні на об'єктивній причині незгоди, внаслідок існування різних точок зору на проблему та способи її вирішення, і деструктивні, що базуються на особистостях, конфлікти. Деструктивний конфлікт – це пошук винних, а конструктивний – це конфлікт ідей і намагання разом вирішити проблему. Більше того, розв'язання конструктивних конфліктів дає можливість перейти від конфронтації до співпраці, а головне, наростити ресурси компанії.

Як свідчать дані компанії Formata, розв'язання конструктивних конфліктів забезпечує для компанії зростання чистого прибутку на 6 %, зростання рентабельності активів удвічі, зростання обсягу продажу на 36 %, зниження плинності персоналу на 87 %, зростання продуктивності праці на 50 %, підвищення безпеки, зменшення травматизму на виробництві на 48 % [4].

Результати іншого дослідження також підтверджують, що розв'язання конфліктів є як нарощенням ресурсів, так і забезпеченням надійності персоналу. Адже, протягом тижня топ- і HR-менеджери витрачають 50 % робочого часу на розгляд конфліктів, що становить 4 і 8 годин робочого часу відповідно. У Великій Британії щорічну вартість конфліктів оцінюють в 24 млрд фунтів стерлінгів. 70 % не завершується проєктів в компанії через конфлікти. А вартість заміни і адаптації нового працівника складає 150 % річної заробітної плати [4]. Окрім того, використання конфлікту як інструменту нарощування ресурсів і підвищення надійності персоналу, потребує від менеджерів ведення роботи в компанії з формування довіри та емоційної компетентності.

Довіра персоналу в компанії може формуватися спочатку з нуля, може бути підірвана брехнею і може бути відновлена. Підривається довіра на 80 % неправильними комунікаціями. Головне, як стверджують медіатори, що підірвана довіра може бути відновлена [4].

Відновлення довіри персоналу в компанії вимагає розв'язання конфліктів, зокрема, конструктивних на ведення складних переговорів. Довіра не залежно від її стану в компанії передбачає формування та реалізацію домовленостей, які можуть прописуватися. Зафіксовані письмово домовленості сприяють швидкому відновленню довіри і зберігають баланс інтересів.

Емоційна компетентність може формуватися у компанії HR-менеджерами шляхом психологічного контракту. Психологічний контракт відображає комбінацію індивідуальних думок працівників і їх роботодавців про те, що вони очікують один від одного. Це набір взаємних, але не прописаних очікувань, що існує між індивідуальними працівниками і роботодавцем.

Отже, правильна ідентифікація типу конфлікту та його розв'язання створюють потенційну можливість для нарощування ресурсів компанії та підвищення надійності її персоналу.

Джерела та література

1. Бондаренко О. О. Окремі аспекти забезпечення надійності персоналу. *Агросвіт*. 2015. № 10. С. 70–74.
2. Ковальчук Г. Р. Оцінювання та запобігання управлінських конфліктів у діяльності машинобудівних підприємств: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. Львів, 2016. 192 с.
3. Переговори/У. Ф. Линкольн и др. Рига, 1998. 280 с.
4. Довіра і система управління конфліктами в компанії: веб-сайт. URL: <https://mail.google.com/mail/u/1?ui=2&ik=1ce63ad93d&view=lg&permmsgid=msg-f:1677989849108804830> (дата звернення: 16.09.2020).

Белов В. – студент

Науковий керівник: к. е. н., асистент

В. Стільник

Миколаївський національний

аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Управління фінансовими ризиками підприємств

Процедура управління ризиками в діяльності сучасних організацій з самого початку була створена з метою того, щоб вона надавала можливість зниження своїх внутрішніх втрат,